

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoP/75/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124208053
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8124208053.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a členov senátu JUDr. Ingrid Kalinákovej a Mgr. Miloša Koleka, vo veci starostlivosti súdu o maloletého B. D., L.. XX.XX.XXXX, P. J. I. E. Č.. XXX, M.. D., zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny G., dieťa rodičov: matky J.. C. D., L.. X.X.XXXX, P. J. I. E. Č..XXX, M.. D., právne zastúpenej JUDr. Františkom Pitoňákom, advokátom, Štefánikovo nám. č.5, Spišská Nová Ves a otca C. J., L.. XX.X.XXXX, P. J. C. L. Č..XX, G., G. J. I. E. Č.. XXXX/XX, M.. D., právne zastúpeného Mgr. Tomášom Čerepánom, advokátom, Štúrova č.27, Košice, v konaní o úpravu práv a povinností, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 27P/213/2024-74 zo dňa 19.6.2025, takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností napadnutým uznesením zamietol návrh otca maloletého dieťaťa zo dňa 17.6.2025, ktorým sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia v znení petitu:

„ Mal. B. D., L.. XX.XX.XXXX, sa dočasne na čas do právoplatného skončenia konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému vedeného na tunajšom súde pod sp.zn. 27P/213/2024 zveruje do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá sa bude realizovať v týždenných intervaloch tak, že matka je oprávnená a povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého od piatka v párnom kalendárnom týždni od 16:00 hod. do nasledujúceho piatka v nepárnom kalendárnom týždni do 16:00 hod. a otec je oprávnený a povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého od piatka v nepárnom kalendárnom týždni od 16:00 hod. do nasledujúceho piatka v párnom kalendárnom týždni do 16:00 hod.. Každý z rodičov je povinný v určenom čase odovzdať maloletého do osobnej starostlivosti druhého rodiča a povinný v určenom čase prevziať maloletého do svojej osobnej starostlivosti v mieste bydliska toho z rodičov, ktorému končí interval zabezpečovania osobnej starostlivosti o maloletého.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“ a alternatívne

„ Otec je oprávnený stykať sa s maloletým B. D., L.. XX.XX.XXXX, každý párný týždeň v roku od štvrtka od 15:00 hod. do pondelka do 08:00 hod. a každý nepárny týždeň v roku od stredy od 15:00 hod. do piatka 08:00 hod. Otec v určený čas prevezme alebo odovzdá maloletého v predškolskom alebo školskom zariadení, ktoré maloletý navštevuje, v prípade voľna v mieste bydliska matky. Matka je povinná maloletého na stretnutia s otcom včas a riadne pripraviť a zabezpečiť jeho odovzdanie. Osobitne sa upravuje styk otca s maloletým B. D., L.. XX.XX.XXXX, počas letných prázdnin, kedy je otec oprávnený stykať sa s maloletým každý kalendárny rok od 01. júla od 09:00 hod do 15. júla do 18:00 hod. a od 01. augusta od 09:00 hod. do 15. augusta 18:00 hod. Otec v určený čas prevezme alebo odovzdá maloletého v mieste bydliska matky. Matka je povinná maloletého na stretnutia s otcom včas a riadne pripraviť a zabezpečiť jeho odovzdanie.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. „

2. Okresný súd postupoval podľa § 324 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP) v spojení s § 2 a § 367 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP) s tým, že nemal za osvedčenú naliehavú potrebu okamžitého zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, keďže otec nepreukázal bezprostredne hroziacu ujmu, ktorá by si vyžadovala bezodkladný zásah súdu. Zverenie si vyžaduje spoľahlivo zistený skutočný stav vykonaním dôkazov v konaní vo veci samej a schopnosť konštruktívnej komunikácie medzi rodičmi za spolupráce s akreditovaným subjektom. Rovnako zamietol návrh na rozšírený styk otca s maloletým formou neodkladného opatrenia, keďže styk sa realizuje na základe dohody rodičov niekoľko mesiacov a i vzhľadom na vek dieťaťa.

3. Proti rozhodnutiu okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého dieťaťa z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. f/ a h/ CSP na základe skutočnosti, že matka dlhodobo odmieta striedavú osobnú starostlivosť o maloletého a napriek opakovaným žiadosťiam otca odmieta akékoľvek rozšírenie jeho styku s maloletým. Od začiatku súdneho konania sa otec domáha zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, keďže sa chce starať o syna ako plnohodnotný rodič a rovnomerná starostlivosť oboma rodičmi je v najlepšom záujme dieťaťa. Otec na informatívnom stretnutí a súdnom pojednávaní, na návrhu zotrval a vzhľadom na postoj matky, vyššej súdnej úradníčky a psychologičky nemal inú možnosť, ako s návrhom adaptačného obdobia súhlasiť, keďže sa chcel aspoň v tejto obmedzenej miere stretávať so synom. Uvádzal, že komunikácia s matkou je problematická a matka odmieta rozšíriť jeho styk s maloletým dieťaťom, a to aj napriek skutočnosti, že dieťa sa na domácnosť otca bez akýchkoľvek problémov adaptovalo. V tomto prípade sa nejedná o dohodu, ale jednoznačne o vôľu matky, ktorá odmieta umožniť otcovi tráviť so synom viac času ako stanovený každý druhý víkend v mesiaci a jednu noc počas nepárneho kalendárneho týždňa. S poukazom na šetrenie kolíznym opatrovníkom namieta tvrdenie súdu, že neosvedčil predpoklady pre striedavú osobnú starostlivosť. Bol s maloletým každý jeden deň rovnako ako matka od jeho narodenia až do septembra 2024, kedy rodičia dieťaťa ukončili svoj vzťah rozchodom a od uvedeného času je maloletý ukrátený o každodennú starostlivosť a výchovu otca, na ktorú bol od svojho narodenia zvyknutý. Od 1.2.2025 zmenil zamestnanie z dôvodu, že v predošlom zamestnaní musel niekedy absolvovať aj nočné zmeny, čo by mu bránilo v plnohodnotnej starostlivosti o maloletého. U nového zamestnávateľa pracuje otec len cez pracovné dni v čase od 07:00 hod. do 15:30 hod., takže u neho už neexistujú absolútne žiadne dôvodné prekážky, ktoré by mu bránili starať sa o syna. Otec si uvedomuje, že komunikácia s matkou je problematická, avšak jeho cieľom je tento vzťah medzi rodičmi čo najskôr normalizovať a byť schopný konštruktívne komunikovať vo veciach starostlivosti o maloletého. Poukázal aj na momentálne obdobie letných prázdnin, kedy matka otcovi neumožňuje sa stretávať s maloletým vo väčšom rozsahu aj napriek opakovaným žiadosťiam otca, o čom predložil emailovú komunikáciu. Matka aj počas letných prázdnin trvá na rozsahu stretávania otca s dieťaťom stanovenom v decembri 2024, a to napriek skutočnosti, že nedisponuje pracovným voľnom v takom objeme, aby sa mohla osobne o maloletého počas celého obdobia letných prázdnin postarať. Otec sa obáva, že dlhodobým obmedzovaním styku so synom zo strany matky môže v ich vzťahu otec a syn dôjsť k odcudzeniu, ktoré sa nebude dať už ani v budúcnosti napraviť. Tento stav, kedy je otec značne obmedzovaný vo výkone svojich rodičovských práv a povinností k maloletému a zároveň je maloletý obmedzovaný v častejšom styku so svojim otcom, trvá už od septembra 2024, teda takmer 11 mesiacov, Navrhol preto zmenu rozhodnutia tak, že súd jeho návrhu v znení petítu vyhovie.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu, okrem hodnotiacich úsudkov, k jej postojom a ochote dohodnúť sa na stretávaní otca s maloletým v širšom rozsahu neuviedla žiadne relevantné skutočnosti. Podľa matky je to otec, ktorý nevie dobre komunikovať.

5. Kolízny opatrovník predložil súdu správu akreditovaného subjektu zo dňa 20.8.2025, podľa ktorej sa situácia vo veci zlepšenia a skonštruktívnenia komunikácie nezlepšila, obaja rodičia vnímajú problém na strane toho druhého, obviňujú sa navzájom zo zlej komunikácie resp. nekomunikácie. Obaja rodičia majú veľmi kritický postoj voči druhému, obviňujú sa z psychických porúch, manipulácie dieťaťa, agresivity voči sebe počas spoločného života, ako aj údajnému zlému vplyvu druhého rodiča na dieťa. Matka s dieťaťom navštevuje poradňu komplexnej pomoci, otec bude o spolupráci uvažovať.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (CSP) v spojení s § 62 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom odvolania (§ 65 CMP) a bez

viazanosti dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), pričom dospel k záveru, že postup a rozhodnutie súdu prvej inštancie je v celom rozsahu vecne správne, súd aplikoval správne príslušné zákonné ustanovenia a rozhodnutie náležite odôvodnil, posúdiac vec z hľadiska predmetu konania podľa obsahu návrhu a objektívne zistených skutočností vlastnou činnosťou, potrebných pre konanie a rozhodnutie.

7. Odvolací súd po preskúmaní predloženého spisu, vrátane aktuálnej správy kolízneho opatrovníka a vyjadrení, nadväzujúc na konanie pred súdom prvej inštancie a jeho dôvody v napadnutom rozhodnutí (tvoria s odvolacím konaním jeden celok, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/40/2018 zo dňa 18.7.2018), dospel k záveru že odvolaniu otca nie je možné za daných okolností vyhovieť. Z vyjadrení otca, matky, kolízneho opatrovníka, nevyplývajú skutočnosti, ktoré by osvedčovali nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov v celom navrhovanom rozsahu nariadením neodkladného opatrenia a takéto neboli zistené ani v priebehu odvolacieho konania. Je preto správny záver súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého nedošlo k splneniu zákonných podmienok pre aplikáciu inštitútu neodkladného opatrenia. K odvolacej námietke v danej veci odvolací súd, plne podporujúc predstavu otca o rovnocennom spolupodieľaní sa na výchove a výžive maloletého, konštatuje, okolnosti narušenia zdravého výchovného prostredia maloletého dieťaťa, ako aj obmedzovanie výkonu rodičovských práv otca vo vzťahu k maloletej zo strany matky, má byť predmetom riadneho dokazovania v konaní vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností v záujme maloletého dieťaťa. Toto konanie nijako nemôže byť nahrádzané, či „urýchľované“ užívaním inštitútu neodkladného opatrenia. Tak ako matka zakceptovala odporúčania súdneho a kolízneho úradníka, psychologičky a prispieva k realizácii dohody (len v rozsahu jej znenia), obdobne je potrebné v rámci čo najvyváženejšieho rozvoja maloletého syna, rešpektovať výchovný a osobnostný vklad druhého rodiča - otca a prispôbiac sa vývoju situácie v čase, priestore a veku syna, postupne pomáhať rozvíjať tento vzťah otec - syn primárne už prípravou a realizovaním širšieho styku dobrovoľne a to bez ohľadu na to, že s prístupom a nastaveniami otca matka nesúhlasí. Rodičovská dohoda má vždy prednosť pred autoritatívnym rozhodnutím súdu, ku ktorému dôjde v predmetnom konaní o úpravu rodičovských práv a povinností po riadne vykonanom dokazovaní.

8. Potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva z ustanovení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Sleduje najmä zásadne záujem maloletého dieťaťa. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa; bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava; ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa; ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Odvolací súd dáva účastníkom konania do pozornosti čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, z ktorého jednoznačne vyplýva, že starostlivosť o deti a ich výchova je nielen právom rodičov, ale aj právom dieťaťa, ktoré má právo na výchovu a starostlivosť oboch rodičov.

9. Podľa § 28 ods. 2 prvá veta zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia.

Inštitút neodkladného opatrenia vo všeobecnosti je v zásade prípustný iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov a potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, to znamená naliehavá a nevyhnutná. Pokiaľ ide o podmienku ohrozenia exekúcie, toto ohrozenie sa vzťahuje na konkrétne vykonateľné súdne rozhodnutie alebo iný exekučný titul vo veci samej. V mimosporových konaniach je umožnené súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípadoch verejného záujmu ako najširšej kategórie pokrývajúcej záujem štátu. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez vylúčenia a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia súd aplikuje všeobecnú úpravu v § 324 a nasl. CSP v spojení so špeciálnou úpravou neodkladných opatrení v § 360 a nasl. CMP. Civilný mimosporový poriadok upravuje osobitne aj inštitút neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého. Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby bol maloletý odovzdaný do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Účelom neodkladného opatrenia je dočasne upraviť pomery účastníkov, či už pred začatím konania alebo v priebehu konania. Môže byť nariadený len vtedy, resp. dovtedy, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci. Zásadne sa ním neprejudikuje právo účastníkov a tretích osôb. Zároveň stráca svoje opodstatnenie akonáhle súd rozhodne o poskytnutí ohrozenému alebo porušenému právu definitívnej ochrany. Musí byť pritom, ako to už uviedol súd prvej inštancie, daná aspoň naliehavá potreba predbežnej úpravy

a nárok musí byť osvedčený. Miera osvedčenia týchto okolností sa riadi danou situáciou (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/149/2010 z 5.8.2010).

10. Odvolací súd za daného stavu, keď stretávanie otca so synom je zabezpečené a realizované, hoc aj nie v otcom požadovanom rozsahu, z vyššie uvedených dôvodov, za zdôraznenia podstatných skutočností, napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 CSP ako vecne správne potvrdil. Prítomnosť nežiadúcich prejavov pri výchove spoločného maloletého dieťaťa v prípade oboch rodičov bude ďalej posudzovaná a vyhodnotená v prebiehajúcom konaní vo veci samej, kde sa súd v rámci rozhodnutia vysporiada aj s prípadnými dôsledkami, ak pravdaže nedôjde k dohode rodičov, pričom dohodu zákon vždy uprednostňuje.

11. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods.2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).